

Hvordan bevare en trygg digital hverdag med koronatiltak

Trude Talberg-Furulund, seniorrådgiver NorSIS

12.03.2020

NorSIS - Norsk senter for informasjonssikring

- NorSIS er en ideell og uavhengig organisasjon som arbeider for at alle skal ha en trygg digital hverdag
- Vi spere kunnskap om informasjonssikkerhet gjennom å:
  - bevisstgjøring om trusler og sårbarheter
  - opplyse og veilede om tiltak
  - påvirke til god sikkerhetsatferd (bygge god sikkerhetskultur)

nett✓vett

Gratis informasjons-
tjeneste for trygg bruk av
internett og godt nettvett
Samarbeid med NSM og
NKOM

slett
meg.no

Gratis veilednings-
tjeneste for de som
blir krenket på nett

Konferanse og nettverk for
kvinner som jobbe med og i
sikkerhet. Bidra til å beholde
disse og verve flere.

Nasjonal
sikkerhetsmåned

Årlig nasjonal kampanje som retter
oppmerksomhet på cybertrusler og god
sikkerhetspraksis. I 2019 arrangeres
denne for 10. gang

Samarbeidspartnere:

Tips oss gjerne om hva vi bør ta opp:

post@norsis.no

Her finner du eldre artikler

Undersøkelse om hjemmekontor (YouGov sammen med NSR)

Spørsmål til alle:

1. Har du hjemmekontor eller hjemmestudieplass nå eller skal ha det de nærmeste ukene?

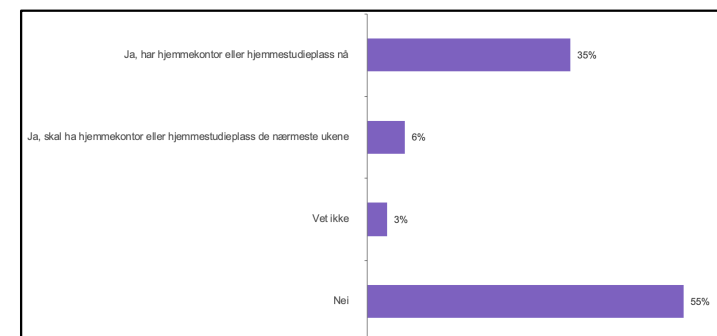
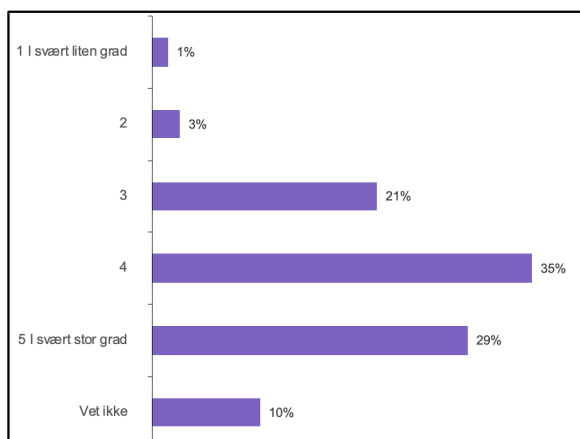
Spørsmål kun til de som har hjemmekontor:

2. I hvor stor grad er du trygg på IKT-sikkerheten når du har hjemmekontor eller hjemmestudieplass?
3. I hvor stor grad har du fått den informasjonen og kunnskapen du trenger av din arbeidsgiver eller studiested for å håndtere hjemmekontoret på en trygg måte?

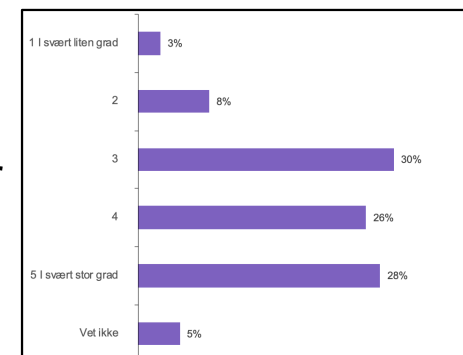
Resultater:

1. 35 prosent oppgir at de har hjemmekontor

2. Seks av ti er trygg på sikkerheten på hjemmekontoret

3. Én av ti har ikke fått tilstrekkelig informasjon av arbeidsgiver

Hvem snakker vi til?

Disse:

Hvem snakker vi til?

Eller disse?

Nettvett.no - Hvordan bevare en trygg digital hverdag med koronatiltak

Hvordan bevare en trygg digital hverdag

Mange opplever nå en ny og kaotisk hverdag med en rekke nye tekniske utfordringer når vi sammen må tilpasse oss for å bekjempe koronaviruset. Her finner du en rekke gode råd og tips for hvordan du bevarer en trygg digital hverdag både akkurat nå og i tiden fremover.

Her får du informasjon om alt fra hvordan du får et trygt hjemmekontoret, hva som er de største digitale truslene og hvordan du beskytter deg mot disse, til hvordan du kan unngå å bli rammet av svindelforsøk og falske nyheter.

Innhold

- Prioritering - det viktigste først
- Råd til trygt hjemmekontor for arbeidsgiver
- Råd for trygt hjemmekontor for ansatte
- Videomøter
- Hvordan avsløre svindel
- Startet med nyheter

De viktigste rådene nå:

Sørg for god sikkerhet på hjemmekontoret

Bruk av videomøter i små og mellomstore virksomheter

10 enkle tips som hjelper deg å avsløre svindel

Gode råd og tips:

Unngå investeringsbedrageri

Eksempler på forskjellige svindelmetoder

Hvordan beskytte trådløst hjemmenettverk

Hvordan identifisere falske nyheter

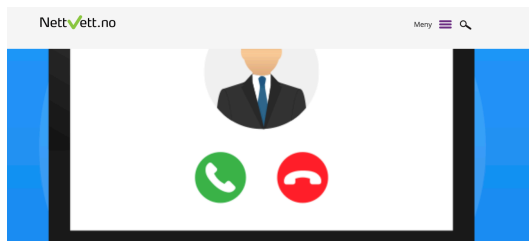
Slik jobber du trygt fra hjemmekontor

De ti største digital truslene akkurat nå

Hvor praktisk kan vi klare å få det?

Nettvett.no - Corona - Bruk av videomøter

Bruk av videomøter

🔊 Lytt til teksten 🗨️ Skriv ut 📱 Del på facebook

På grunn av koronaviruset bruker mange nå videomøter for å kommunisere med kunder, kollegaer, andre kontakter, venner og familie. Hvilke muligheter finnes, og hva du må tenke på før du setter i gang? Og det fritt frem for å bruke videokonferansetjenester i helsevesenet?

- Hva skal du bruke verktøyet til?
  - For privatpersoner
  - For bedrifter: Sørg for å varetta sikkerhet og personvern
  - For bedrifter: Hvilke videomøteløsninger kan man velge mellom?
- Liste over videomøteløsninger for bedrifter

Hva skal du bruke verktøyet til?

Før du velger videomøteverktøy er det viktig å bestemme deg for hva du skal bruke det til. Små og mellomstore virksomheter som trenger dette som en erstatning for fysiske møter, må vurdere andre ting enn privatpersoner som skal bruke dette for å holde sosial kontakt med venner og familie. Det siste er mye enklere å komme i gang med enn det første, men begge deler er mulig for alle å bli og bli god verdt i hverdagen for de fleste av oss.

Denne velderen er først og fremst beregnet på dere som skal bruke dette i jobbsammenheng. Den gir oversikt over noen løsninger som finnes, og hva dere bør vurdere før dere tar i bruk disse løsningene til jobbmøter.

Vi starter likevel med en kort innføring i de viktigste mulighetene som finnes for privat bruk av videomøter, og hvordan dere kommer i gang med å bruke disse.

For privatpersoner

Mens bedrifter må tenke over blant annet personvern og krav til sikring av informasjon kan du som privatperson gjerne ta i bruk enkle og store løsninger som for eksempel Facebook Messenger eller Skype. Dette er løsninger som fungerer svært bra, men de er ikke beregnet for bruk i jobbsammenheng.

Her finner du gode veiledere for hvordan du kommer i gang med å bruke disse tjenestene:

Ekstern veiledning: Hvordan kommer jeg i gang med Skype?
Ekstern veiledning: Hvordan kan jeg videochatte med en person eller en gruppe i Messenger?

Dersom du av ulike årsaker ikke kan ta i bruk en bedriftsløsning er det mulig å også bruke en av disse i jobbsammenheng. Det krever i så fall at du setter deg inn i og vurderer de elementene vi beskriver i neste avsnitt av denne velderen anbefalinger for sikkerhet og personvern. Det er også viktig at du kun bruker denne løsningen er midlertidig.

For bedrifter: Sørg for å varetta sikkerhet og personvern

Dersom virksomheten din er underlagt sikkerhetslover, må dere ta ekstra forholdsregler for å sørge for at informasjonen er godt nok sikret i løsningen dere velger. Les mer om sikkerhetslover, og hvem den gjelder for her.

Som bedrift er dere forpliktet til å varetta personvernet til både kunder, samarbeidspartnere, egne ansatte og andre dere har videomøter eller skal kommunisere med ved hjelp av verktøyet. Ønsker dere å ta i bruk en videomøteløsning, men er usikker på om dere kan gjøre det og samtidig varetta personvern på riktig måte? Gå inn på nettsiden til leverandøren, og finn «personvernpolicyen» (som oftest finner du en lenke nedest på nettsiden). Se gjennom policyen etter en e-postadresse eller en link til en kontaktside. Ta kontakt med leverandøren med alle spørsmål du har.

Merk at mange videomøteløsninger støtter åpne møter, dette er møter som hvem som helst kan bli med i. Som oftest vil kun de som får tilsendt en invitasjonslenke delta, men i teorien er det ingen som stopper alle andre fra å delta også. Det finnes enkelte som styrer dette, f.eks. i Teams. I tillegg finnes det «Zoom bombing». Sørg derfor alltid for å gå gjennom innstillingene i videomøteløsningen, og begrens tilgangen til møter så mye som mulig uten at det går utover evnen til å gjennomføre møtet.

Generelt anbefaler vi bedrifter som bruker videomøter som en midlertidig løsning i koronatidene, til å ikke bruke chatten i videomøteløsningene, og til å bruke Skype, Zoom eller Teams til å kommunisere. Der er fordi det er mindre risikabelt, og fordi

Liste over videomøteløsninger for bedrifter

Denne listen er basert på en liste utarbeidet av Advarselsforeningen.

Cisco WebEx

Amerikansk løsning med mye funksjonalitet og muligheter for integrasjon med andre løsninger og utstyr.

Gratis/betaling: Gratis med opptil 100 deltakere per møte, og uten begrensning i møteid. Mer funksjonalitet er tilgjengelig i betalt løsning.

Plattform: Alle (web) = egne programmer/apper for telefon, nettbrett og datamaskin. Det må installeres programvare på datamaskin for å delta i kommunikasjon.

Sikkerhet og personvern: Gjester må legge igjen blant annet epostadresse for å delta i kommunikasjon. Løsningen har omfattende sikkerhet med blant annet, ende-til-ende kryptering.

Les mer om sikkerheten på Cisco WebEx nettside.
Data blir lagret i datasentre innenfor EØS, men brukerdata med videre blir lagret i USA. Les mer om sikkerheten her.
Mer informasjon: <https://www.webex.com/>

Confirre

Norsk selskap med løsning spesialisert for 1-til-1 kommunikasjon. Kan blant annet, sikre at mottaker er rette vedkommende med bruk av tilgang med BankID. Sikker løsning med ende-til-ende kryptering.

Gratis/betaling: Betaling.

Plattform: Alle (web). Verken arrangerer eller gjester trenger å installere programvare siden disse kan delta på web (nettsider) ved bruk av tilsendt lenke.

Sikkerhet og personvern: Gjester må ikke registrere informasjon for å delta i kommunikasjon. Skal være en svært sikker løsning som er brukt innenfor helse. Les mer om sikkerheten her.

Mer informasjon: <https://confirre.com/no/>

Google Hangouts Meet

Basert og e-møte løsning fra Google. Er en del av Google G Suite.

Gratis/betaling: Betaling

Plattform: Alle (web). Verken arrangerer eller gjester trenger å installere programvare siden disse kan delta på web (nettsider) ved bruk av tilsendt link.

Sikkerhet og personvern: Gjester må registrere seg inn på Google-konto for å delta i kommunikasjon. Google har omfattende sikkerhetstiltak, men data lagres i USA om det ikke bes om at data kun skal lagres innenfor EØS-området.

Mer informasjon: <https://g Suite.google.no/mtl/products/meet/>

Microsoft Teams

Microsoft Teams er en sikker, skalbar løsning med det som er nødvendig av funksjonalitet. Alle data lagres på servere innenfor EØS-området.

Gratis/betaling: Betaling. (Teams er gratis akkurat nå mens vi er under tiltak for å hindre spredning av korona-viruset)

Plattform: Alle (web) = egne programmer/apper for telefon, nettbrett og datamaskin. Verken arrangerer eller gjester trenger å installere programvare siden disse kan delta på web (nettsider) ved bruk av tilsendt lenke.

Sikkerhet og personvern: Gjester må ikke registrere seg eller legge inn opplysninger for å delta i kommunikasjon. Microsoft er kjent for å være blant de ledende i verden på sikkerhet, og Microsoft Teams er trolig blant de sikreste løsningene som kan benyttes. Data lagres innenfor EØS-området. Les mer om sikkerheten her.

Pepp

Pepp er en løsning fra et norsk selskap som både gir mulighet til å installere løsningen selv eller få den levert fra Pepp via deres forhandler. Løsningen kan integreres mot en rekke andre løsninger og utstyr.

Gratis/betaling: Betaling

Plattform: Alle (web) = egne programmer/apper for telefon, nettbrett og datamaskin. Verken arrangerer eller gjester trenger å installere programvare siden disse kan delta på web (nettsider) ved bruk av tilsendt lenke.

Sikkerhet og personvern: Tjenesten er ende-til-ende kryptert. Les mer om sikkerheten her.

Mer informasjon: <https://www.pepp.com/video-meetings>

Whereby

Whereby er en norsk løsning som har som fremste mål å lage en enkel og rask løsning. Løsningen er meget enkel å komme i gang med, og er «web-basert».

Gratis/betaling: Gratis for opptil 4 deltakere i videokommunikasjon. Finnes også betalingsløsning for opptil 12 eller flere deltakere.

Plattform: Alle (web). Verken arrangerer eller gjester trenger å installere programvare siden disse kan delta på web (nettsider) ved bruk av tilsendt lenke.

Sikkerhet og personvern: Gjester må ikke registrere seg for å delta i kommunikasjon. Whereby har ende-til-ende kryptering, og samtlige og video lagres ikke. Whereby er en tjeneste som søker å lagre minst mulig personopplysninger. Les mer om sikkerhet og personvern her.

Mer informasjon: <https://whereby.com>

Zoom

Zoom er en amerikansk løsning med mye funksjonalitet og løsninger, samt integrering mot mange løsninger.

Gratis/betaling: Gratis for opptil 100 deltakere i videokonferanse, men begrensning på 40 minutter på møter med flere deltakere. For møter på maks. 2 deltakere er det ingen tidsbegrensning. For bruk ut over disse begrensningene finnes det betalingsløsninger.

Plattform: Programmer/apper for telefon, nettbrett og datamaskin (ikke web). Både arrangerer og gjest må installere programvare for å bruke løsningen.

Sikkerhet og personvern: Gjester må ikke registrere seg for å delta i kommunikasjonen, men må installere programvare. Kryptert kommunikasjon, men ikke ende-til-ende kryptering. Data lagres i USA. Behandling av personopplysninger oppgås å følge GDPR. Les mer om sikkerheten her. Les mer om personvernet her.

Mer informasjon: <https://zoom.us/>

- Målet vårt: å hjelpe målgruppen til å få en trygg digital hverdag i denne krisen

- Balansepunkt mellom

✓ praktisk nytting informasjon

✓ produktreklame

✓ være korrekt i mer enn 2 uker

- Krever

✓ løpende vurdering

✓ korrigerer

✓ åpenhet

- Balansepunkt mellom å vekke folk og å skremme dem for mye

Spredning av budskapet

LinkedIN-kampanje

Unngå å bli rammet av koronarelaterte angrep.

NRS Næringslivets sikkerhetsråd
NorSIS

Her er ti enkle tips som hjelper deg å avsløre en svindel

NETTVETT.NO
NRS Næringslivets sikkerhetsråd
NorSIS

«Koronavirus betyr at flere har hjemmekontor. Det kan gjøre norske virksomheter sårbare for angrep»

NRS Næringslivets sikkerhetsråd
NorSIS

De 10 største digitale truslene nå
SLIK BESKYTTER DU DEG BEST

NRS Næringslivets sikkerhetsråd
NorSIS

Facebook-poster av egne saker

Norsk senter for informasjonssikring
Published by Trude Talberg-Furulund · March 19 · G

Vi lanserer i dag en samling av gode råd og tips for en trygg digital arbeidshverdag i samarbeid med Næringslivets Sikkerhetsråd <https://nettvett.no/korona/>

Målet er å hjelpe de mange nordmenn som nå sitter på hjemmekontor til å bevare en trygg digital hverdag.

NETTVETT.NO
Økt cyberfare med koronaviruset: Slik får du et trygt hjemmekontor

Norsk senter for informasjonssikring
Published by Trude Talberg-Furulund · March 20 · G

Mange enkeltmannsforetak, små og mellomstore bedrifter bruker nå videomater for å kommunisere med kunder, kollegaer og andre kontakter fra hjemmekontoret. Hvilke muligheter finnes, og hva du må tenke på før du setter i gang? Og er det fritt frem for å bruke videokonsultasjoner i helsevesenet? Les vår veileder om dette:

NETTVETT.NO
Bruk av videomater i små og mellomstore virksomheter

Norsk senter for informasjonssikring
Published by Trude Talberg-Furulund · March 27 at 1:14 PM · G

En rykende fersk **Europol** rapport melder om at koronavirusen har ført til økt svindel, mer salg av falske produkter og økt cyberkriminalitet. 🚫📱 Sjekk vår og Næringslivets Sikkerhetsråd sin samlside: www.nettvett.no/korona for hjelp til å ha en fortsatt trygg digital hverdag akkurat nå! 📧

NORSIS.NO
Økt cyberkriminalitet, mer salg av falske produkter og svindel med korona-virus - NorSIS

Ny Europol-rapport: Koronasvindelprogrammer selges med rabatt på det mørke nettet.

LinkedIN-poster av egne saker

Norsk Senter for informasjonssikring
44 · Edited · G

2,651 followers

Hvordan bruke videomater trygt? Hva er de største digitale truslene på hjemmekontoret? Hvordan unngå å bli rammet av svindelforsøk og falske nyheter? Disse spørsmålene og flere til får du svar på i vårt ny...see more

See translation

gg bruk av videomater

pågående situasjonen vi befinner oss i har ikke bare endret de fysiske tilgjengelighetene mange av oss jobber i, men også måten vi jobber på. Ansvaret og den medfølgende kraftige økningen i bruken av hjemmekontor har gjort at en rekke virksomheter på kort tid har blitt tvunget inn i å innføre videosamtaler og videomater som en del av arbeidsdagen.

Lanserer gratis e-læringskurs etter koronautbrudd

norsis.no

20

Like Comment Share

Norsk Senter for informasjonssikring
2w · G

2,651 followers

Det er oppdaget sårbarheter i videomøteprogrammet Zoom. Les våre råd om hva du bør gjøre om du bruker løsningen og hvor hvor du kan finne mer informasjon om dette. ...See more

See translation

Sårbarheter oppdaget i Videomøteprogrammet Zoom - NorSIS

norsis.no

22 · 2 Comments

Like Comment Share

Forinden · Agnes · Innsvik

Jørn Cato ante uråd da selskapet fikk denne Antibac-fakturaen

Førstehjelpsutstyr

AS SØRRENTRETTA
postboks 34704
0403 Øst
Sørreisa

Ute forfattet: Jørn Cato Olsen
Betalingsmåte: Bankgiro
Beløp: 15 500,-

Nettavisen | Den Cato Olsen i Sørreisa kunne ikke kjenne igjen bestillingen han hadde fått i seg. Han hadde fått en faktura for 15 500,- kroner. Svindlere ser seg snart til å utnytte situasjonen som er skapt av koronaviruset. Olsen fikk bruk for sin sikkerhetskunnskap da selskapet motbakk en faktura for 15 500,- kroner.

Redaksjonelle saker

Nettavisen | Økonomi

Hjemmekontoret blir svindelfelle: Slik utnytter de kriminelle koronavirusen

Nettavisen | Økonomi

Norge · Selskaper · Dataanalyse · Helse · Måling

Forbyr ansatte å bruke populære videokonferanse-tjeneste

Videokonferanseprogrammet Zoom er i høyt vær etter en rekke sikkerhetsavsløringer den siste uken. Flere amerikanske selskaper forbyr de ansatte å bruke tjenesten.

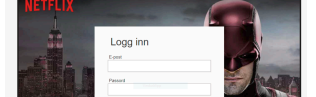

Nettavisen | Økonomi

Åftenposten | Arrangement · Hobby · Sport · Meninger · E-løst · Meny

Høyseings for svindlerne: Her er tipsene som gjør at du ikke blir lurt

Advare mot klonede nettsider og chattefunksjonen i videomøter.

Nettavisen | Økonomi

Nettavisen | Økonomi

Sikkert hjemmekontor - for deg og virksomheten

Mange opprettholder normal drift, selv om de ansatte må jobbe hjemmefra. Men hjemmekontoret kan skape store sikkerhetsutfordringer, og det er viktig at ansatte vet nok om dette.

Nettavisen | Økonomi

Neste skritt: De viktigste veilederne ble gjort om til e-læringskurs

E-lærings kurs:

Jobb trygt på hjemmekontor

Trygg bruk av videomøter

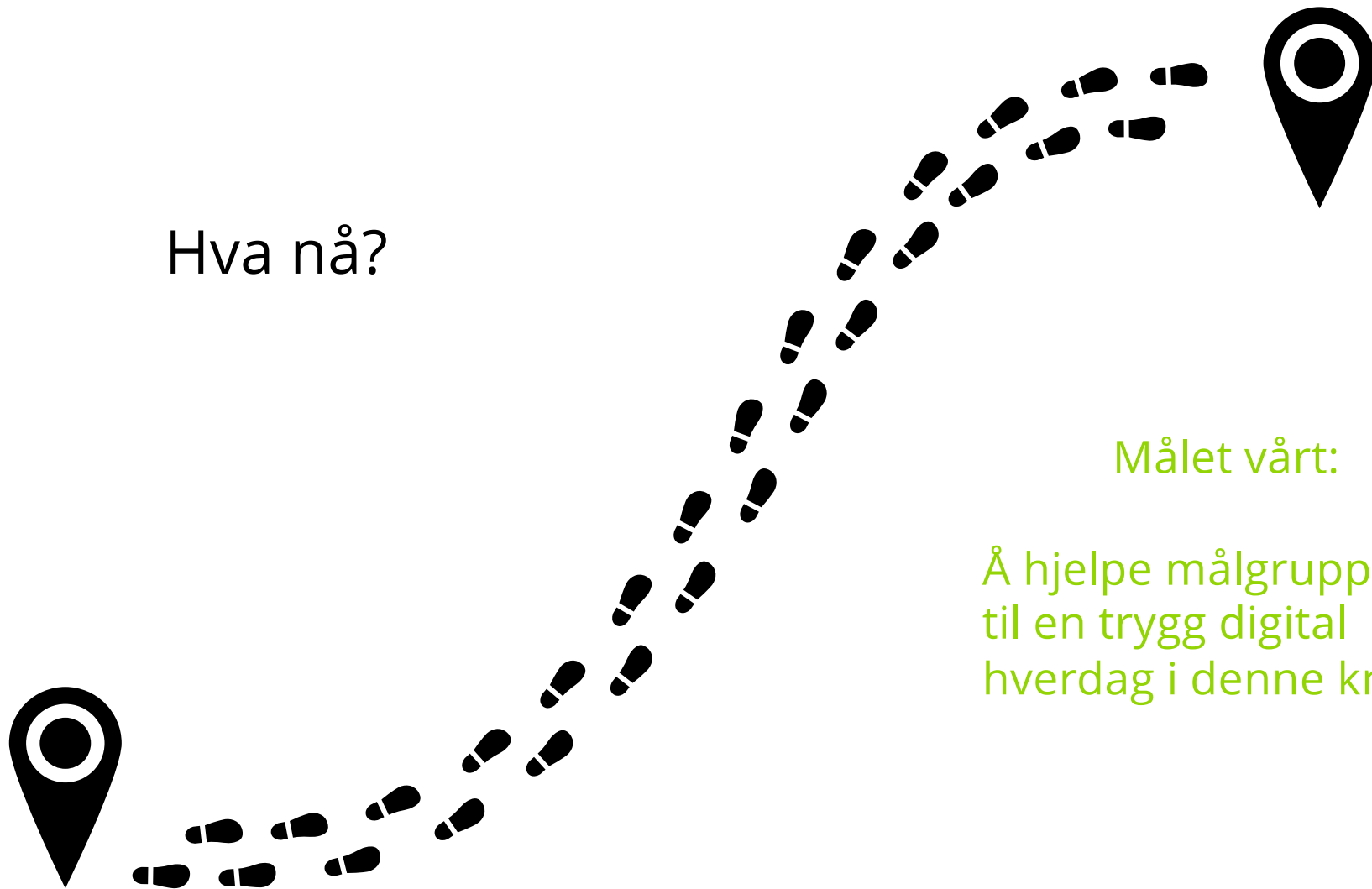

Svindel og utpressing

- For noen et lettere format å ta inn stoffet
- Formatet gir muligheten for virksomheter å dele denne informasjonen i egen virksomhet, som opplæring og bevisstgjøring av ansatte
- Noe vi kan bygge videre mot sikkerhetsmåned og opplæring av ansatte

Hva nå?

Målet vårt:

Å hjelpe målgruppen
til en trygg digital
hverdag i denne krisen

Erfaringer med svindel på hjemmekontor (YouGov sammen med NSR)

Spørsmål:

1. Har du opplevd svindelforsøk (som phishing-eposter, falske faktura og lignende) som benytter seg av korona-tematikk?
2. Har det ført til faktiske økonomiske/digitale/sikkerhetsmessige konsekvenser?
3. Hva gjør du om du opplever svindelforsøk når du jobber hjemmefra?

Resultater:

1. 15 % av de spurte har opplevd koronarelaterte svindelforsøk

2. En fjerdedel sier svindelen har ført til konsekvenser

12 % virksomheten	18% dem selv/husstanden
-------------------	-------------------------

3. Nesten fire av ti følger interne prosedyrer

24% interne prosedyrer	4% annet
11% ringer sjefen	8% gjør ingenting
8 % spør en kollega	10% vet ikke
7% spør venn/familiemedlem	36 % ikke aktuelt

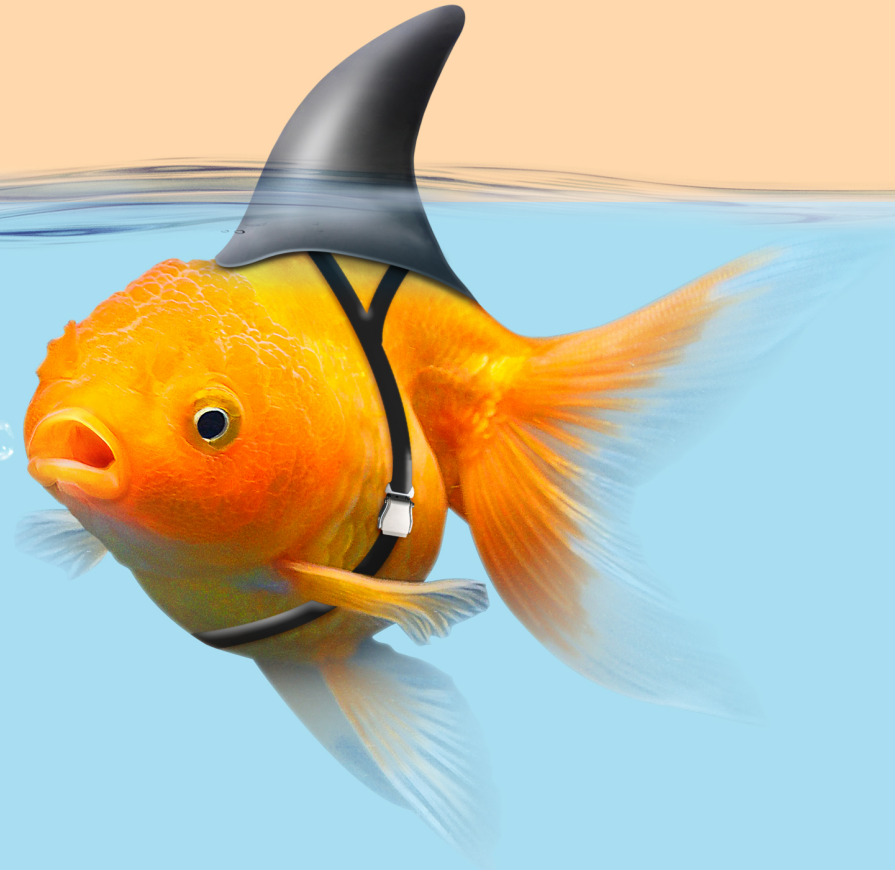

Den største utfordringen akkurat nå:

Svindler som enten er;

- knyttet til korona
- knyttet til hvordan vi oppfører oss/lever akkurat nå

Svindeloversikt

Søk i svindeleksempler

Vi publiserer fortløpende nye svindeleksempler, disse kan søkes opp under. Dersom du har fått en e-post fra Netflix som hevder at du må oppdatere betalingsinformasjonen din, kan du for eksempel søke etter "netflix" eller "betalingsinformasjon" for å se relaterte svindeleksempler. Når du får opp resultatene kan du klikke deg inn for å se om det ligner det du har mottatt, og lese om hvordan slike svindelforsøk kan avsløres.

- publiseres i dag (etter planen)
- oppdateres med de vanligste svindelene
- vi ønsker tips til hva som bør være med

Du bruker ikke samme
børste overalt, hvorfor
bruke samme passord?

www.norsis.no
post@norsis.no

Trude Talberg-Furulund
trude@norsis.no
Tlf: 41604213

[Facebook](#)
[LinkedIn](#)

